

LE TOURISTE BULGARE—DER BULGARISCHE TOURIST.

СПИСАНИЕ ЗА ТУРИЗЪМЪ И ПРИРОДООПИСАНИЕ.

Редактори : Д-ръ ХР. ПИПЕРОВЪ и С. Д. СКРИНСКИ.

Излиза мѣсечно (освѣтъ юлий и августъ). Струва за нечленове годишно 2 лева.
Въ странство 250 франка.

Всичко се изпраща : София, „Българско Туристско Дружество“.

Год. VI.

София, ноемврий 1907 г.

Брой 9.

Седмиятъ редовенъ сборъ на БТД въ г. Враца.

Споредъ изработената програма (вж. БТ бр. 3. год. VI.), туриститъ съ софийския влакъ пристигнаха въ Мездра на 9. сръшу 10. юний въ 1 часа прѣзъ нощта, посрѣшнати отъ комисия отъ Врачанскитъ туристи и куриери отъ Колоездачното дружество. Тукъ тѣ си отпочинаха и причакаха въ 4 ч. с. туриститъ съ плѣвения влакъ и въ 5 ч. всички задружно потеглиха за гр. Враца.

Къмъ 8¹/₂ ч. сборянитъ пристигнаха на края на града, дѣто бѣха посрѣшнати отъ Врачанскитъ туристи, юнаци, колоездачи и граждани на чело съ военната музика. Слѣдъ привѣтствения рѣчи на прѣдседателя на Врачанския клонъ „Веслецъ“ отъ БТД и отговора на прѣдседателя на централното настоятелство, всички въ строй и пѣсни влѣзоха въ града и отидоха въ градската градина на почивка, закуска и разквартируване.

Въ 10 часа се отвори засѣданието на сбора. Въ 4 ч. сл. об. отъ градската градина потегли шествие начало съ музика до паметника на Хр. Ботевъ, дѣто подпрѣдседателътъ на центр. настоятелство С. Д. Скрински поднесе отъ страна на туриститъ вѣнецъ на памет-

ника на поета туристъ — революционеръ, като произнесе подходяща за случая рѣчь. Слѣдъ това се посѣти образцовиятъ бубарникъ и копринарската тъкачница. Тукъ, благодарение любезността на директора на копринарското училище, г. Т. Вѣжаровъ, сборянитѣ имаха случай да се запознаятъ съ изработката на най-тънкиятъ копринени платове, които ученичкитѣ нарочно тъчаха прѣдъ тѣхъ.

Вечерята въ градската градина бѣ устроено нощно градинско увеселение, а на сборянитѣ бѣ дадена гощавка отъ страна на Врачанския клонъ „Веслецъ“ отъ БТД. При силно посѣщение отъ страна на граждани и гражданки, туриститѣ прѣкараха до късно прѣзъ нощта въ веселіе, другарски бесѣди и хорѣ. На вечерята се поднесоха подарѣци: на Врачанския клонъ двѣ хубави фотографии и двѣ топографически карти на околноститѣ му, а на прѣдседателя на клона, г. Н. Алексиевъ, — туристка гега. Прочетоха се и поздравителни телеграми до сбора отъ М. Кърпаревъ (прѣдседателъ на клона „Сакаръ“ въ Каваклии), Гинчевъ (подпрѣдседателъ на клона „Трапезица“ въ Търново), Г. Козаровъ (Трапезички туристъ въ Търново — отъ Павликени), Аначковъ и Поповъ (Ибърски туристи въ Долна-Баня — отъ Ихтиманъ), Павловъ, Къневъ, Гачевъ, Гюлюметовъ и Каракъневъ (Родопски туристи, отъ Брацигово) и Яко Аврамовъ (Ибърски туристъ въ Долна-Баня).

На 11. юний при прѣкрасно врѣме се състоя излетѣтъ до пещерата „Ледница“, подъ главатарството на прѣдседателя на Врачанския клонъ „Веслецъ“ г. Н. Алексиевъ. Въ излета вземаха участие всички сборяни — туристи и голѣмо число гости, всички на брой около 220 души, между които 60 дами. Тукъ излетничитѣ имаха случай да посѣтятъ знаменитата пещера и да прѣкаратъ нѣколко часа въ недрата на чудесния Врачански балканъ. Въ 3 часа се завърнаха излетничитѣ въ града, и тѣзи отъ сборянитѣ, които не разполагаха съ повече свободно врѣме, си отпътуваха вечерята.

На 12. юний свободнитѣ отъ служба туристи направиха излетъ до мината „Мѣдна“, подъ главатарството на туриста К. Чорбановъ. Тукъ тѣ разгледаха разработката на мината и постройката на въздушната линия. Отъ тамъ тѣ се спуснаха въ Елисейна, отдѣто се завърнаха съ влаковетѣ по домоветѣ си.

Благодарение на старанията на членоветѣ отъ клона „Веслецъ“, на чело съ тѣхния енергиченъ прѣдседателъ г. Н. Алексиевъ, можа да се изпълни прѣдвидената за сбора програма и участничитѣ въ него прѣкараха най-приятно въ града и по излетитѣ.

Засѣдание на VII. редовенъ сборъ на БТД.

Засѣданието на сбора се отвори на 10. юний въ 10 ч. с. въ салона на читалището „Развитие“ отъ прѣдседателя на БТД Д-ръ Хр. Пиперовъ. Присѣтствуваха 51 участника отъ 387 члена на задругата, именно: отъ *Брацигово* (21 чл.) Иер. Ив. Иеремиевъ, Илия Г. Илиевъ, г-ци Ел. Илиева, М. Пандова и Над. Шопова; отъ *Враца* (37 чл.) Н. Алексиевъ, Капит. Алексиевъ, Боневъ, Ботевъ,

Брадестиловъ, Брашовановъ, Бѣлмустаковъ, И. Добревъ, Г. п. Ивановъ, г-ца Кацарова, Керифейски, Пав. С. Коновъ, Кръстевъ, Павликиановъ, Петракевъ, г-жа Петракева, З. Пенчевъ, Пѣевъ, Санковъ, К. Стоенчевъ, Тодоровъ, Филчевъ и К. Чорбановъ; отъ *Горна-Орѣховица* (11 чл.) Спиро Анастасовъ, Ив. П. Мирчевъ, Пан. Д. Пасковъ, Петко Чукановъ и г-жа Чуканова; отъ *Долна-Баня* (14 чл.) Н. Г. Калайджиевъ, А. Д. Цвѣтковъ; отъ *София* (74 чл.) Н. Бозовъ, Т. И. Бъчваровъ, К. Бранковъ, Ат. Джанановъ, Икономовъ, М. Лъсковъ, Иванъ Николовъ, Д-ръ Хр. Пиперовъ, Ив. Сандовъ, Свѣщаровъ, С. Д. Скрински, Р. И. Тричковъ, С. Цачевъ; отъ *Търново* (86 чл.) Дим. Антоновъ и Леонъ Филиповъ.

I.

Прѣдседателътъ откри сбора съ слѣдната привѣтствена рѣчь:

„Другари туристи!“

Споредъ реда, заведенъ въ нашата задруга, всѣка година по това врѣме се срѣщаме на общъ сборъ всички туристи отъ разнитѣ кѣтове на нашето отечество: отъ Витоша, Рила, Ибъръ, Родопитѣ, Сакаръ, Трапезица. Първата година бѣхме на гости на Витоша, II-та — на историческата „Трапезица“, III-та на — „Синитѣ камъни“, IV-та въ историческия Плевенъ, V-та — на брѣговетѣ на Черно-море, лани — на „Ибъръ“, а сега ето ни на VII по редъ сборъ на гости у нашитѣ мили Врачанци, близо до историческия „Веслецъ“ и въ политѣ на дивния Врачански балканъ.

Туристи! Нашитѣ сборове постепенно изработватъ своята традиция. Тѣ малко по малко ставатъ нѣщо нераздѣлно отъ туризма въ България, нѣщо мило и близко на българския туристъ. Въ тѣхъ ние дохождаме, за да се опознаемъ лично като членове на една обща организация, да прѣкарме нѣколко момента въ туристовска наслада въ разнитѣ красиви мѣстности на нашата дивна родина и въ сѣщото врѣме да размѣнимъ мисли по уредбата на дружеството ни.

Другари! туризмътъ не е спортъ на масата. Той не е спортъ, който съ външността си да привлича привърженици отъ всички съсловия, както сѣ другитѣ спортове. Туризмътъ е повече духовенъ спортъ. За да се рѣши човѣкъ да остави домашното си спокойствие, да харчи енергия и срѣдства, за да се добере до омайнитѣ природни кѣтчета, каквито се криятъ въ всѣки жгълъ на отечеството ни, трѣбва той да има голѣмо влѣчение къмъ природнитѣ хубости, трѣбва да обича и разбира красотитѣ на природата. А за това е нужно една по-висока духовна култура и, ако щѣте, особено природно-туристско възпитание. Като спортъ отъ такъвъ характеръ, туризмътъ остава да се крѣпи и развива на плѣщитѣ на по-интелигентната българска младежъ; ето защо туристовската организация не може да блесне съ числото на своитѣ клонове или съ броя на членоветѣ си. Но ако въ живота много пѣти важи не количеството, а качеството, то ние нѣма защо да отричаме значението на това правило въ нашето дружество. Пъкъ и съ постепенното културно развитие на нашия народъ, ще се яви въ него по-голѣма потрѣба отъ духовни спортни наслади и нашиятъ спортъ — туризмътъ ще бѣде първиятъ, който ще задоволи тия потрѣби. Въ това ни убѣждава и досегашното развитие на туризма въ България. И не е, може би, далечъ деньтъ, когато ще очаква свѣтло бѣдеше нашата организация

Като ви поздравявамъ съ добрѣ дошли на гости на любезнитѣ Врачанци, обявявамъ VII. сборъ на БТД. за отворенъ.

Да живѣе Българското Туристско Дружество!

Здравѣйте!“

Слѣдъ това секретарьтъ Джанановъ прочете протокола отъ миналия сборъ въ с. Долна-Баня (изложенъ подробно въ БТ г. V. бр. 5—6). Гласуванъ протоколътъ се прие, слѣдъ което прѣдседателътъ прочете слѣдния

Отчетъ на БТД. за 1906 г.

Въ миналата година, както и въ прѣдната, се забѣлѣзва едно стабилизиране въ състава на дружеството. Наистина, има клонове, въ които числото на членоветъ се намалява, но пъкъ има и такива, въ които то се увеличава; подобни сж Самоковскиятъ „Рила“, Каваклийскиятъ „Сакаръ“ и Врачанскиятъ „Веслецъ“. А други пъкъ, като Софийскиятъ „А. Константиновъ“, Търновскиятъ „Трапе-зица“ и Долно-банскиятъ „Ибъръ“, си стоятъ въ сжшото положение както лани. При това има и единъ новъ клонъ — Брациговскиятъ „Родопи“. Неговитѣ прѣдставители имаме удоволствие да виждаме между насъ. По такъвъ начинъ общото число на членоветъ отъ 377 лани се е покачило сега на 387. Клонове дружеството има 14: Бургасъ, Брацигово, Враца, Горна-Орѣховица, Долна-Баня, Елена, Кавакли, Орѣхово, Орханлие, Перникъ, Плѣвенъ, Самоковъ, София и Търново. Въ прѣписки съ центр. настоят., по-жива или по-слаба, сж били всички клонове, съ изключение на тия въ Бургасъ, Елена, Орѣхово, Перникъ и Плѣвенъ, които прѣзъ цѣлата година не сж се обадили, не сж дали отчетъ, нито сж направили приносъ въ центр. каса. Отъ Бургаския и Пернишкия клонове впрочемъ се обадиха, за да съобщатъ, че клоноветъ имъ сж прѣстанали да сжществуватъ. Прѣдъ видъ на неизпълненитѣ задължения и неподдържане сношения съ центр. настоят., това послѣдното прѣдлага да се изключатъ отъ задругата изброенитѣ клонове.

Ланскиятъ сборъ рѣши да се направятъ постѣпки, за да се подновятъ клоноветъ въ Бѣлоградчикъ и Сливенъ. Такива се направиха въ Сливенъ съ благоприятенъ резултатъ и можемъ да се надѣваме, че въ скоро врѣме клонътъ ще бѣде подновенъ.

Новъ клонъ.

Такъвъ е основанъ прѣзъ отчетната година въ Брацигово съ хубавото име „Родопи“. Сега той брои 21 члена и за миналата година е внесълъ 33-80 лв. приносъ и записнина. Уставътъ на този клонъ е прѣгледанъ и одобренъ отъ центр. настоят. и ние прѣдлагаме да се приеме окончателно за членъ на нашата задруга. Неговитѣ делегати г. г. Иеремиевъ, Илневъ и г-цитѣ Илиева, Пандова и Шопова присѣдствуватъ тукъ и азъ ги поздравявамъ съ туристовското „Здравѣйте Родопци!“

За да се поддържа връзката съ клоноветъ, водена е по-честа прѣписка. А за да се увеличи приходътъ на БТД, се направи опитъ за записване абонати на БТ. Такива сж записани 30 души, които сж дали едно приходно перо отъ 6-35 лв. Отъ министерството на Народното Просвѣщение се получи една помощъ отъ 160 лева, която значително улесни центр. настоятелство. За жалость такава помощъ не ще може да се получи за текущата година, ако и да се напра-

виха вече постъпки. Голѣми материални затруднения срѣща центр. настоятелство отъ това, че клоноветѣ несвоеврѣменно правятъ своя приносъ въ неговата каса. Въ туй отношение клоноветѣ трѣбва да съблюдаютъ устава, който прѣдвижда вноскитѣ да ставатъ на два пѣти. Много клонове даватъ приносъ само 20% вмѣсто 25%, както изисква уставътъ.

Ланскиятъ сборъ избра за центр. настоятелство слѣднитѣ лица: за прѣдседателъ д-ръ А. Теодоровъ и за членове: Ат. Джанановъ, С. Д. Скрински, Т. И. Бѣчваровъ, Ст. Цачевъ, капитанъ Ив. Добревъ, Ив. Сандовъ и д-ръ Хр. Пиперовъ. Отъ тѣхъ капит. Добревъ си подаде оставката и на негово мѣсто по число на гласовѣтъ дойде Н. Тантиловъ. Д-ръ А. Теодоровъ си подаде оставката като прѣдседателъ и мина за съвѣтникъ, а прѣдседателъ стана д-ръ Хр. Пиперовъ. Другитѣ членове си разпрѣдѣлиха длѣжноститѣ така: С. Скрински — подпрѣдседателъ, Т. Бѣчваровъ — редакторъ, Ст. Цачевъ — касиеръ, Ив. Сандовъ — домакинъ, а Теодорѣвъ и Тантиловъ — съвѣтници. Обаче Бѣчваровъ не се зае съ редакторството, и тази работа се възложи на прѣдседателътъ Пиперовъ и подпрѣдседателътъ Скрински. Накрай врѣме Теодоровъ замина за Цариградъ и напусна настоятелството. Сега прѣдлежи да се избере на негово мѣсто единъ членъ въ настоятелството и трима настоятели да излѣзатъ по жребие (чл. 22 отъ устава).

Гласуванъ, отчетътъ се прие. Слѣдъ това центр. настоятелство, като имѣ прѣдъ видъ, че г. д-ръ Ал. Теодоровъ има голѣми заслуги къмъ БТД като дългогодишенъ неговъ прѣдседателъ и като главенъ дѣецъ за развитието на туризма въ България, прѣдложи на сбора да го избере за почетенъ членъ на БТД. Сборътъ съ ржкоплѣскане прие прѣдложението.

Г. Антоновъ (търновски делегатъ) съобщи, че у г. д-ръ Ст. Маноловъ, доскорошенъ прѣдседателъ на угасналия вече бургаски клонъ отъ БТД, и у г. Милковски — бившъ неговъ касиеръ, се намирала една сума отъ около 200 лева, капиталътъ на клона. Той направи прѣдложение, щото както сумитѣ, тѣй и всички имоти на този клонъ да се прибератъ отъ центр. настоятелство. Гласувано, това прѣдложение се прие. Изказа се желание по сжщия начинъ да се постъпи и съ вешитѣ отъ Пернишкия клонъ. Тѣзи два клона — Бургаскиятъ и Пернишкиятъ — се рѣши да се смѣтнатъ като прѣстанали да съществуватъ и да се изчислятъ отъ дружеството, а Еленскиятъ, Казанлъшкиятъ, Орханйскиятъ и Плевенскиятъ клонове да се подканятъ да проявятъ по-голѣма дѣйность, изобщо да се забѣлѣжи тѣхното съществуване.

Прие се Брациговскиятъ клонъ „Родопи“ окончателно за членъ на българската туристска задруга. Понеже въ центр. настоятелство бѣха направени постъпки отъ нѣкои Пешерски граждани за основаване Пешерски клонъ, затова се рѣши, ако се основе тамъ клонъ и ако изпълни задлѣженията си къмъ центр. настоятелство, да се приеме за членъ на БТД.

Слѣдъ това се прочетоха отчетитѣ на клоноветѣ отъ БТД за 1906 г. (които се помѣстватъ на друго мѣсто въ БТ).

II.

Доложи се на сбора

Упражнението на бюджета на БТД за 1906 год.

А. Приходъ.

	Прѣдвидено :	постъпило :
Приносъ 25% отъ членовина .	600.— лв.	292.70 л.
Записнина отъ 100 нови члена .	200.— "	154.— "
Недобори отъ 1905 год.	100.— "	32.— "
Помощъ отъ М-то на Просвъщ. .	160.— "	160.— "
Подаръкъ отъ Г. Козаровъ . . .	50.— "	50.— "
Непрѣдвидени	23.57 "	26.— "
Абонаментъ отъ БТ.	—	61.38 "
Излишъкъ отъ 1905 год	116.43 "	124.28 "
Всичко :	1250.— лв.	900.33 лв.

Б. Разходъ.

	прѣдвидено :	похарчено :
100 значки съ митниш. разноси .	100.— лв.	100.65 лв.
Печатъ БТ	400.— "	258.— "
Печатане устава	25.— "	62.— "
Наемъ помѣщение	60.— "	—
Библиотека	30.— "	5.60 "
Делегати VI. сборъ Дол.-Баня . .	24.— "	24.— "
Писалишни и непрѣдвидени . . .	100.— "	107.56 "
Изплащане дълга къмъ Соф. клонъ	187.85 "	128.20 "
За уравнение излишъкъ	323.15 "	214.32 "
Всичко :	1250.— лв.	900.33 лв.

Сборътъ удобри това упражнение на бюджета за 1906 г.

Слѣдъ това се прѣдложи на сбора и той прие слѣдния

Бюджетъ на БТД за 1907 год.

А. Приходъ

Приносъ 25% отъ 250 члена	375.— лв.
Записнина отъ 75 нови члена	150.— "
Недобори отъ 1906 гол.	50.— "
Непрѣдвидени	18.68 "
Абонаментъ БТ	20.— "
Излишъкъ отъ 1906 год.	211.32 "
Всичко :	825.— лв.

Б. Разходъ.

100 значки съ митнишки разноски	100.— лв.
Печатъ БТ, 10 броя по 45 лв.	450.— „
Наемъ помъщение	60.— „
Библиотека	30.— „
Писалишни и непрѣдвидени	100.— „
За уравнение, излишъкъ	85.— „
Всичко:	825.— лв.

III.

Прѣдложи се на разглеждане въпроса, може ли единъ клонъ да упълномощи нѣкого отъ делегатитѣ на другъ клонъ или членове отъ централното настоятелство да го прѣдставляватъ на сбора. Поводъ за това даде упълномощаването на прѣдседателя на БТД д-ръ Пиперовъ да прѣдставлява Самоковския клонъ „Рилски туристъ“ на този сборъ. Сборътъ, на основание чл. 16 отъ устава, рѣши, че не може да става подобно упълномощаване.

С. Скрински (софийски туристъ) прѣдложи да се поздравятъ Търновскиятъ клонъ, като единъ отъ най-дѣятелнитѣ клонове на БТД. Прие се. Д. Антоновъ (прѣдседателъ на Търновския клонъ) благодаритъ за тази честъ. Сжщиятъ съобщи още, че тѣхниятъ пжтеводителъ наскоро ще излѣзе отъ печатъ. Той изказа желание да се вмѣни въ обязаность на всѣки клонъ да приготви пжтеводителъ за своя районъ.

Понеже чл. 10 отъ устава опрѣдѣля, че клоноветѣ носятъ имена на бѣлѣжитата природна или историческа мѣстность отъ своята областъ, рѣши се да се прѣдложи на Самоковския и Долно-Банския клонове да измѣнятъ своитѣ имена така: първиятъ отъ „Рилски туристъ“ на „Рила“, а вториятъ — отъ „Ибърски туристъ“ на „Ибъръ“. За името на Софийския клонъ „Ал. Константиновъ“ се доложи, че клонътъ въ общото си годишно събрание е рѣшилъ да запази и занепрѣдъ това име, тъй като то е съществувало прѣди изработването на новия уставъ и даже прѣди основаването на обща туристовска за друга. Сборътъ уважи мотивитѣ на клона и се съгласи Соф. клонъ и занепрѣдъ да остане съ името си „Ал. Константиновъ“.

Д. Антоновъ повдигна въпросъ, да се даде на клоноветѣ срокъ отъ 3 години, за да изпълнятъ прѣдписанията на устава досѣжно уредбата на ученишки спални и изработване пжтеводители въ своята областъ. По сжщитѣ въпроси говориха още С. Скрински и Н. Бозовъ (софийски туристи), като изтъкнаха, че ученишкитѣ спални ще помогнатъ много за привличане младежитѣ къмъ туризма.

Рѣши се да се поканятъ всички клонове да проявятъ по-голъма дѣйность и да иматъ по-присърдце туризма. Въ тѣхъ е залогътъ за процвѣтяването на туризма въ България.

Възложи се на централн. настоятелство да уреди въпроса съ Главната дирекция на желѣзницитѣ, шото отстъпката 50%, която се прави на група отъ 10 души туристи, да може да се разрѣшава отъ надлежнитѣ гари, а не само отъ дирекцията.

Слѣдъ това се тегли жребий за 3 лица отъ центр. настоятелство, които трѣбва да излѣзатъ отъ настоятелството. Жребиятъ се

падна на С. Д. Скрински, Ст. Цачевъ и Н. Тантиловъ. Сжшо излиза отъ настоятелството и д-ръ Теодоровъ, понеже е заминалъ въ Цариградъ. Извърши се изборъ на нови четири члена за централ. настоятелство, при който се прѣизбраха С. Д. Скрински, Ст. Цачевъ, Н. Тантиловъ и новоизбранъ бѣ М. Лъсковъ.

По покана отъ Търновскитѣ делегати, рѣши се VIII. туристски сборъ да бѣде въ гр. В.-Търново на св. Троица.

Прѣдседателятъ благодари на Врачанскитѣ туристи за голѣмитѣ грижи и старания, които сж положили по уредбата на сбора, както и на тия мѣстни власти, които сж имъ указали съдѣйствиe за тая цѣль. Слѣдъ това въ 1 ч. обяви засѣданието на VII. туристски сборъ за закрито.

Ат. Джанановъ.

Отъ София до Погановския манастиръ и Трънъ.

Излетъ на Софийския клонъ „Ал. Константиновъ.“

(17—20 май).

Сборниятъ пунктъ бѣ гарата. Когато почти всички се бѣхме събрали и чакахме трѣгването на трена, силенъ пороенъ дъждъ се изсипа. Тѣкмо въ туй врѣме дойдоха още 5—6 души и бѣха се измокрили значително, а съ това като че ли се извърши тѣхното кръщение на туристи, тъй като тѣ бѣха гости, поканени отъ нѣкои туристи — членове. Тренътъ имаше закъснение и туй силно вълнуваше туристовското сѣрдце. Прашната столица, запушенитѣ кафенета, затворениятъ животъ — всичко това бѣше единъ демонъ за туриста и го караше по-скоро да бърза къмъ любимата срѣда на природата.

Чакането доста продължи, обаче, благодарение на главатаря, който ни забавляваше съ туристовскитѣ си походи, врѣмето незабѣлѣзано мина. Всички се бѣхме настанили въ трена. Удари пѣрвиятъ звънецъ, вториятъ, третиятъ, и тренътъ потегли за Царибродъ. „На добъръ часъ“ се поздравиха туриститѣ. Водѣше се почти отъ всички оживенъ разговоръ за излета и мѣстноститѣ, които ще се минатъ. Когато наближихме станциитѣ Сливница и Драгоманъ, разговорътъ прѣмина на друга тема — боятъ при Сливница и Драгоманъ; кой като запасенъ офицеръ, кой като запасенъ войникъ маневристъ, обясняваха съ всички подробности цѣлия бой. Съ този разговоръ ние наближихме Царибродъ. Тѣкмо въ 10 ч. вечерята бѣхме на Царибродската гара. Тренътъ спрѣ и всички вкупомъ влѣзохме въ града.

Градецътъ е разположенъ между високи гористи склонове на лѣвия брѣгъ на Нишава и е въ привѣтлива мѣстность. Всѣки, който за првъ пѣтъ посѣщава Царибродъ, не може да не забѣлѣжи, какъ тренътъ прѣминава прѣзъ градеца, като прорѣзва долната му часть, извива по направление къмъ границата и тамъ

спира. Отъ гарата трѣбва да се мине ж. п. линия, за да се иде въ градеца. Ние минахме изъ главната улица и слѣдъ 1—2 километра пѣхъ стигнахме въ кафене — гостилница „Македония“, дѣто и вечеряхме. Може да се каже, че то е едно отъ най-добритѣ въ градеца кафенета. Мнозина, които отъ София не могли да си набавятъ провизии, тука бързаха да бждитѣ изправни. Въ врѣме на вечерята, както всѣки пѣхъ, всички туристи бѣха въ отлично настроение. Веселието продължи до късно съ идването на нѣкои чиновници и офицери, които, щомъ чули за пристигането ни, не закъснѣха да ни намѣрятъ и се видятъ съ нѣкои познати туристи. Всички чувствавахме, че утрѣ ни прѣдстои пѣхъ и че трѣбва да си лѣгаме и да съберемъ сили, обаче никому се не искаше да се раздѣли тѣй скоро отъ толкова любезнитѣ посрѣщачи. Най-послѣ главатарѣтъ ни, пѣхъ и нему се падаше, — съ една къса рѣчь поблагодари на всички, най-вече на любезнитѣ офицери и чиновници за добрѣ прѣкаранитѣ съ тѣхъ часове и пожела въ близко врѣме да чуе, че се е основалъ туристовски клонъ въ градеца имъ, кждѣто има доста благоприятни условия за туристика. На туриститѣ той опрѣдѣли сборния пунктъ за утрѣшния день. Сбогувахме се, благодарихме за даденото ни гостоприемство и всички запазихме хубави спомени отъ историческия Царибродъ. За спане се прѣснахме по разни направления. Мнозина спяхме по двамина на креватъ. Всички хотели били заети отъ учители, дошли на конференция. За случая нѣмаше нуждната разпоредителность, иначе мѣста щѣха да се намѣрятъ. Можемъ да сбвняваме само главатаря, защото още съ влизането ни въ града той трѣбваше да разпореди за това, а не да чака 11 ¹/₂ часѣтъ когато всичко спѣше. Провинциалниятъ животъ трѣбва да бжде извѣстенъ на главатаритѣ.

Тръгването на другия день бѣше опрѣдѣлено за 6 ч. сутринята. Съ другаря по креватъ потеглихме въ 5 часа рано къмъ сборния пунктъ съ мисль, че ние ще сме първитѣ. Наближихме и за наше очудване всички излетници бѣха тамъ—ние бѣхме послѣдни! Тогазъ се убѣдихъ, че туристѣтъ е и ранобудникъ. Намѣрихме приготвенъ единъ мѣдникъ прѣсно млѣко, закусихме и трѣгнахме. Врѣмето бѣше навѣсено, тъмни облаци се виеха надъ насъ, но това не занимаваше излетниците. Натоварихме провизииитѣ си на единъ конь, който земахме отъ тукъ и по Пиротското шосе се отправихме за Погановския манастиръ. Прѣзъ селото Желюша, разположено на равнище, заобиколено съ високи хълмове отъ сѣверо-изтокъ и югъ и което на нѣколко стотинъ крачки отстои отъ сръбската граница,—минахме транзитъ, тѣй като на нѣколко кмши имаше байрячета и червенъ кръстъ, което показваше, че тукъ върлува нѣкоя епидемическа болестъ, навѣрно скарлатина. Пѣхътъ минава край военния постъ, извира до самия него, за да продължи прѣзъ с. Гоинъ-долъ. До поста пѣхътъ е хубавъ, но оттамъ за с. Гоинъ-долъ е междуселски пѣхъ. Отъ валѣлия прѣзъ миналия день и прѣзъ ношъта силенъ дъждъ, той се бѣше разкалялъ много и пѣхъването ставаше трудно. Стигнахме Гоинъ-долъ и, безъ да спираме, продължихме бавно, като се възкачвахме изъ разкалялия се пѣхъ за с. Планинци. Сега имахме хубаво врѣме.

Облацитѣ се разсѣваха и хубавитѣ гледки, що ни се откриваха при постепенното възлизане, облекчаваха инакъ трудното ни пѣтуване. Слѣдъ единъ часъ нѣщо ние се бѣхме възкачили на едно възвишение и почнахме да слизае въ ю.-з. направление. Ниско отлѣво тече въ ю.-и. посока шумна рѣчичка, по лѣвия брѣгъ на която върви сега пѣтя, но той скоро я оставя, възкачва се отново въ с.-з. направление и ни завежда въ с. Планинци. Това село е съ двувластни имоти: едната половина е въ наша страна, а другата — оттатѣкъ границата. Въ 9 ч. пр. пладне, при бавенъ вървежъ, ние бѣхме вече на нашия воененъ постъ № 20. Насрѣща му е сръбския постъ, който се пази отъ 2—3 пандури (стражари). Сѣднахме да си отпочинемъ, фотографирахме се съ войниците отъ поста и съ нѣколко души селяни, които случайно минаваха отъ сръбската въ българската махала на селото за млѣко. Сръбскиятъ вардачъ — пандуринъ, шомъ забѣлѣза, че ще се фотографираме, напустна поста и дойде при насъ и изяви желание да се фотографира и той съ насъ. Въ 10 ч. с. продължихме пѣтѣтъ си, придружени отъ единъ нашъ войникъ до с. Държана, дѣто стигнахме въ 11 часа. Пѣтя за селото върви надолу къмъ западъ все по граничната линия. Раззеленѣлата се млада букова гора, приятниятъ ароматъ на разцѣфналия се люлякъ и многото ливади въ подножието на гориститѣ склонове правѣха по-живописна мѣстността. Слѣдъ една малка почивка, на трѣгване, разгледахме училището — една малка кѣщичка, чиста, спрѣтнато наредена, посѣщавано отъ 15—20 ученика. Любезната другарка на учителя, който билъ въ Цариградъ за провизии, даде нѣкои свѣдѣния за околността на това селище.

Продължихме за манастиря. Край селото Държана минава р. Ерма, идяща отъ Трънско, която отъ силнитѣ дѣждове бѣше доста придошла и бѣ отвлѣкла мостоветѣ, на мѣстото на които мѣстното население, заставено отъ пограничната стража, бѣ поставило греди — врѣменни мостове. Минахме Ерма и поехме пѣтя, доста добъръ, който върви по лѣвия ѝ брѣгъ до с. Власи; при това, благодарение че отъ сутринята не бѣ вълѣло, калѣта бѣше поизсѣхнала и пѣтуването ставаше по-леко. Въ 12 часа отъ една височина, на която се възкачва пѣтѣтъ, послѣдния до с. Власи, забѣлѣзахме това село. Налѣво отъ него е така нареченото „Власинско ждрѣло“. До като вървимъ между два планински склона, изведнѣжъ се изпрѣчва Власинската котловина. Тукъ картината бѣ пълна: малкото селце Власи, разположено до самитѣ поли на Власинската планина; про-странната котловина, прошарена съ ливади, лозя, ниви, огромни орѣшаци и пр., пѣниятата и шумна Ерма, която наводнява котловината и най-вече двата величествени масива на прорѣза, — всичко това бѣ възшебно. Пейзажѣтъ бѣ тѣй красивъ, какѣвто рѣдко се удава случай да се срѣшне и види другадѣ. Всички се бѣхме спрѣли и не можехме да му се налюбуваме. Съ другаря по креватъ и раница, който може да се каже за пръвъ пѣтъ влизаше въ лоното на туризма, останахме за повечко да се любуваме на омайната картина. За него гледката ставаше по-обаятелна и за мое изумление той почна

да поетизира така хубаво, щото азъ се усъмнихъ, дали въ него нѣма скритъ талантѣцъ. И дѣйствително, ония, които мислятъ, че иматъ скрита поетическа дарба, могатъ да я провѣрятъ прѣдъ Власинското ждрѣло. Тукъ азъ изпитвахъ двѣ радости: една, че за втори пѣтъ виждамъ Ждрѣлото при Власи и друга, че можехъ да видя другаря си, какъ сияе отъ радостъ и какво задоволство изпитва отъ екскурзията, макаръ че по-рано само мисълта за една разходка до Слатинското ханче (на 4 км. отъ София) му е причинявала неприятностъ. Туристиката пѣкъ печели за въ бждеще единъ отличенъ свой поклонникъ. Спуснахме се надолѣ и, прѣди да влѣземъ въ селото, отбихме се да разгледаме отблизо ждрѣлото, а на връщане за въ селото се отбихме да видимъ „двамата брата“, извѣстнитѣ двама крети въ това село, умствената ницета на които се е силно отпечатала на тѣхнитѣ физиономии и въ конструкцията имъ личи лѣнността, що ги е обладала. Жилището имъ е отъ плетъ, измазано съ калъ, изровено въ земята и покрито съ слама. Живѣятъ наедно съ кучетата и свинетѣ, които имъ служели ношно врѣме за възглавници. Отъ свѣдѣнията, добити за тѣхъ въ селото, излѣзе, че сж мѣстни жители, прѣпитавали се отъ просия и не искали да работятъ даже и най-леката работа. Селото се наричало „Власи“, защото—споредъ казането на единъ селянинъ въ селото—нѣкога било населено отъ власи; даже и днесъ тукъ се употребявали нѣкои ромънски думи, напр., „гавура“ вмѣсто „дупка“ и др. п. Нѣмаше врѣме да се събератъ повече свѣдѣния, тъй като почивката бѣ много малка. Щомъ се наобѣдвахме—на бързо—веднага потеглихме за манастира.

Пѣтътъ отначало върви стрѣмно нагорѣ около $\frac{1}{4}$ часъ, а слѣдъ това, чакъ до манастиря, слиза надолѣ. Почти отъ самото село до манастиря вървѣхме се изъ гора и туй правѣше пѣтя още полекъ. Очаквахме да видимъ по-скоро манастиря, дѣто шѣхме да си отпочинемъ и спимъ. Пѣтя прѣкарахме много весело: съ пѣсни, шег и разговоръ не усѣтихме, кога стигнахме; прѣдъ насъ се изпрѣчи оградата манастирска, която се видѣ едвамъ тогава, когато приближихме до нея. Игуменътъ, доста гостолубивъ, излѣзе да ни посрѣшне. Той бѣше прѣдизвѣстенъ и не закъснѣ да ни каже, че всичко било наредено за добритѣ му гости. Поотпочинахме си, измихмѣ се съ студена кладенчева вода, която е пивка и е въ манастирския дворъ, и станахме да разгледаме манастиря и околността му. Игуменътъ разпореци да се заколятъ приготвенитѣ двѣ ярета и да се опекаатъ на шишъ. Азъ и нѣколко другари отидохме надъ манастирското ждрѣло, което не по малко е криливо отъ онуй при село Власи. Тамъ се и окжпахме. И тукъ рѣка Ерма минава край манастиря, иде отъ Трънско, минава между фантастични изострени скали и се извира къмъ сѣверъ за с. Власи. Останалитѣ другари съ игумена отишли пѣкъ да ловятъ риба. Тѣмко бѣхме се прибрали въ манастиря и единъ силенъ пороевъ дъждъ завалѣ. Дъждътъ бѣше като изъ ведро, толкова силенъ, че причини скорошното приидване на рѣката, която прѣзъ нощта навлѣзла и въ манастирския дворъ. Това малко ни безпокоеше.

(Ще слѣдва).

Отчетъ на Клоноветъ на БТД за 1906 год. *)

Самоковски клонъ „Рилски туристъ.“

На 1. януарий 1906 год. дружеството е броило 41 члена, записали се прѣзъ годината 11 души; отказали се 8 души членове. На 1/1 — 907 д-вото брои 44 члена.

Настоятелството е избрано въ главното годишно събрание на 11. януарий 1906 год. въ съставъ: прѣдседателъ д-ръ И. Пеневъ, подпрѣдседателъ д-ръ С. Христовъ, секретаръ Г. Иончевъ и касиеръ Павелъ Кокошчевъ.

Засѣдания редовни дружествени е имало всичко 5.

Прѣзъ лѣтния сезонъ общи излети не е имало, имало е 3 частични такива: до Мусалата, 7-тъхъ езера и с. Д.-Баня, Самоковско. Прѣзъ зимния сезонъ сж били устроени двѣ сѣмейно-забавителни вечеринки.

Дружеството е продължило дѣйността си за разширение туристката градина и залѣсяването ѝ съ дървчета при слѣдната

РАВНОСМѢТКА

№ по редъ	Наименование на прихода	СУМА		№ по редъ	Наименование на разхода	СУМА	
		лева	ст.			лева	ст.
1	Наличностъ на 1 I-06 г.	93	04	1	Загуба на друж. (прот. № 1 1906 г.	8	—
2	Отъ членски вносове за 1906 год.	228	—	2	За разноси по ограда на градината	158	05
3	Отъ членски вносове за минали години	15	—	3	За застраховка на павилиона	7	27
4	Отъ волни помощи отъ членове	2	—	4	За лихви на взети отъ Банката пари	115	66
5	Отъ лихви по спест. кн. за 1904, 1905 и 1906 г.	6	20	5	За изплащане записитъ Бр. Алкалай	1919	—
6	Отъ волни пожертвув. отъ гражданитъ	207	—	6	За приносъ на централата за 1905 година	32	40
7	Отъ заемъ Земл. Банка	1767	50	7	За разноси по 2 вечеринки	28	35
8	Отъ 5% залогъ отъ наемателя на градината	7	50	8	За разни дрѣбни	11	10
9	За уравнение дългъ на друж. къмъ 1/1 1907 г.	13	59	9	За приносъ на централата за 1906 година	57	—
		2339	83		Всичко	2339	83

гр. Самоковъ, 1. февруарий 1907 г.

Прѣдседателъ: Д-ръ Христовъ.

Секретаръ: Г. Иончевъ.

*) Вж. БТ год. VI., бр. 7—8.

Софийски клонъ „Алеко Константиновъ“.

Въ края на 1905 год. дружеството е имало 90 члена. Прѣзъ 1906 год. се отказали 26, а се записали 10, така щото въ края на 1906 год. ставатъ 74.

Настоятелството, избрано въ края на августъ 1906 година, въ съставъ: прѣдседателъ Н. Бозовъ, подпрѣдседателъ Д. Дѣяновъ, секретаръ П. Георгиевъ, библиотекаръ К. Кръстевъ, касиеръ С. Радучевъ и свѣтници К. Шишеджиевъ, Г. Радевъ и Ст. Коледаровъ, прѣтърпѣ слѣднитѣ промѣни: С. Радучевъ, който напусна града, се замѣсти отъ К. Шишеджиевъ, обаче тоя, поради частна работа, не прие, та длъжността касиеръ се изпълнява отъ Н. Бозовъ; К. Кръстевъ се отказа, безъ да мотивира оставката си, а П. Георгиевъ, който замина въ странство, бѣ замѣстенъ отъ Д. Дѣяновъ.

Прѣзъ отчетната година се направиха слѣднитѣ излети: на 31 януарий 1906 год. до Черни-вѣрхъ, на 11 май до манастиря „Св. Кралъ“, прѣзъ юлий до „Златнитѣ мостове“ на Витоша, прѣзъ юлий срѣща съ Орханійския и Врачанския клонове въ манастиря „Седемъ Прѣстола“, на 19 августъ — традиционниятъ излетъ до Черни-вѣрхъ, на 23 декемврий — до манастиря Св. Кралъ. Освѣтнъ това двама членове направиха 12-дневенъ излетъ до Бѣлоградчикъ.

Равносмѣтката отъ упражнението на бюджета прѣзъ годината показва излишъкъ 1450 л. 74 ст.

За 1907 год. е изработенъ и приетъ слѣдния бюджетъ:

Приходъ:	Разходъ:
Фондъ за хижата на Витоша 700.—	Фондъ за хиж. на Витоша 1600.—
Излишъкъ отъ 1906 год. 1450.74	Приносъ 25% въ цен. нас. 135.—
Недоборъ отъ 1905 год. 87.—	„ отъ записнина 32.—
Недоборъ отъ 1906 год. 100 —	За ученишки спални 100.—
Членовина отъ 90 члена 540.—	За наемъ на помѣщение 120.—
Записнина отъ 16 члена 32.—	За излети 50.—
Помощъ отъ Соф. окр. пост.	За канцеларски и непрѣдв. 50.—
комисия за хижата 500.—	Възнагражд. по съб. внос. 80.—
Всичко лв. 3409.74	За уравнение, излишъкъ 1242.74
	Всичко лв. 3409.74

Прѣдседателъ: Н. Бозовъ.

Търновски клонъ „Трапезица“.

Прѣзъ V-та година отъ своето сжествуване „Трапезица“ е броила всичко 80 редовни членове, отъ които 8 дами — туристки и 72-ма туристи. До края на годината отъ тия членове напуснали сж само 7, понеже като чиновници сж били прѣмѣстени другадъ, но за това пъкъ сж се записали нови 7, та числото 80 е допълнено.

Прѣзъ течението на тази туристка година клонътъ ни е ималъ 9 настоятелствени събрания и днескашното общо годишно. Въ настоятелственитѣ събрания сж били разглеждани разни въпроси, относящи се до дѣйността на клона, до него-

витѣ ступанствени интереси, въобще до въпроси, които прѣко или косвено спомагатъ за прѣуспѣването на туриското дѣло. Вниманието на настоятелството е било насочено прѣди всичко къмъ издаването на започнатия отдавна „Пжтеводителъ на града Търново и околността му“. Спѣнкитѣ, които дружеството срѣща, се заключаватъ главно и изключително въ липсата на достатѣчни срѣдства за напечатването на тая много желана книга. Благодарение на помощитѣ, които настоятелството е умѣло да измоли отъ Търновското кметство, отъ Търновската окръжна постоянна комисия и отъ частни пожертвувания, пжтеводителътъ се вече отпечатва; карти, клишета отъ пейзажи и разни бѣлѣжити мѣстности и лица сж готови.

За частични събрания, които много пжти нѣкои отъ членоветѣ сж имали неофициално, за да разиѣнятъ мисли върху текущи въпроси по туризма, не говоримъ, защото изказанитѣ въ такива събрания мнѣния, ако сж били усвоявани отъ настоятелството, сж били оформявани съ настоятелствени рѣшения.

Направени сж 7 излета: до Синия-Виръ прѣзъ Чолаковата-Махала, до Устието съ връщане прѣзъ Божурлука, до манастиря „Св. Троица“, до Присовския манастирь, до старата римска крѣпость „Никюпъ“, до Прѣображенския манастирь, и до с. Арбанаси прѣзъ Лакото. Въ излетитѣ сж участвували срѣдно около 25 души туристи, туристки и гости. Били сж придружавани отъ любитель фотографъ — туриста К. Воденичаровъ.

Получавани сж списанията: „Родина“, „Български Туристъ“, „Der Tourist“ и Časopis Českych Turistů.

Инвентара е увеличенъ съ фотографически снимки, списания, шкафъ, нови легла за спалнята и 33 клишета отъ пжтеводителя на стойность 1000 л.

Поставено е фотографско табло на Гор.-Орѣховската гара съ 12 изгледа и снимки отъ Търново и околността му съ съдѣйствието и участието на Гор.-Орѣховскитѣ и Еленскитѣ туристи.

Увеличени сж леглата на безплатната ученишка спалня отъ 10 на 20 и за прѣзъ идущата ваканция спалнята разполага съ 20 легла.

Изкопани сж на Хисаря 800 дупки за насаждане на фидани, отъ които 600 сж засадени — 500 черници и 100 липи. Черницитѣ сж получени отъ г-нъ Илиевъ, управителъ на нисшето земеделч. училище въ Борушъ, а липитѣ — отъ Прѣображенския манастирь.

Поставено е фотографско табло на Търновската гара съ изгледи на пощенски карти, подарѣкъ отъ г-нъ Ив. Ферманджиевъ.

Даденъ е единъ балъ на 5/XII 1906 г., прихода отъ който е споменатъ по-долу.

Поставени сж нови показателни таблици по шосето Търново — Османъ-Пазаръ — Шуменъ и шосето Търново — Дръново — Елена — Тръвна — Габрово.

Касата се намира въ съднето състояние:

Приходъ.	Остатъкъ отъ 1905 год.	лева 495.93
	Отъ членовина	" 186.—
	Отъ Постоянната комисия	" 1000.—
	Отъ бала.	" 330.—
	Отъ разпродадени карти на окръга	" 81.—
	Отъ г-жа Катинка Минчева.	" 100.—
	Отъ г-нъ Петъръ Тереевъ	" 100.—
	Отъ Общинското управление	" 400.—
Всичко "		2692.93
Разходъ.	За въ централната каса	лева 50.—
	За разсиленъ	" 13.80
	За сандъкъ за вещи	" 70.—
	За наемъ на салонъ	" 75.—
	За табло фотографско	" 15.—
	За музика	" 50.—
	За спалнитъ одъала	" 23.—
	За делегатитъ на сбора	" 50.—
	За шкафъ	" 35.—
	За фотографически снимки	" 100.—
	За книга за текста на пжтеводителя	" 491.75
	За напечатване на текста	" 318.25
	За клишета	" 949.89
	За фотографически рамки и канцеларски.	" 379.86
Наличностъ на 15/IV 1907 г.		" 71.38
Всичко 2692.93		

гр. В. Търново, 15 априлъ 1907 г.

Прѣдседателъ : Д. Антоновъ.

Секретаръ : Л. Филиповъ.

ВЪВЕСТИ.

Изъ дѣйността на Долнобанския клонъ „Ибъръ“. — Клонътъ е устроилъ прѣзъ зимата три седѣнки, въ които сж четени материали изъ историята на селото Долна-бана. Тѣ сж били добръ посѣтени.

При клона е устроена чета отъ юноши туристи.

Нови членове при този клонъ :

- 1) Петъръ Пашевъ, учителъ, и
- 2) Костадинъ Симеоновъ.

Нови членове на Софийския клонъ „А. Константиновъ“.

- 1) Майоръ Александровъ, 4 арт. полкъ.

- 2) Р. Николовъ, чин. Б. Н. Банка.

- 3) Подпоручикъ Пановъ, 4 арт. полкъ.

- 4) Владимиръ Радучевъ, чин. Б. З. Банка.

- 5) Георг. Стамболовъ, секретаръ адвокат. С. Иванчевъ.

- 6) А. Филиповъ, чин. Б. Н. Банка.

Народното събрание въ послѣдната си сесия е отпуснало на спортни дружества помощъ 20,000 л. отъ които 10,000 л. за I-то гимн. дружество „Юнакъ“ въ София за постройка на гимнастически салонъ и толкова на Съюзното колоездачно дружество за постройка на колодрумъ.

О Б Я В Л Е Н И Я.

Открива се подписка за година VII (1908).

НА

БЪЛГАРСКИ ТУРИСТЪ

Списание за туризъмъ и природоописание.

Органъ на Българското Туристско Дружество.

Редакторъ: С. Д. Скрински.

Излиза мѣсечно (освѣтъ юлий и августъ). Струва за нечленове годишно 2 лв., въ странство 2.50 фр.

Записването абонати става въ София въ придворната книжарница Касжровъ и редакцията на сп. „Родина“, а въ провинцията — въ клоноветъ отъ БТД и при телеграфо-пощенскитъ станции.

Приематъ се за послѣдната страница на списанието обявления отъ хотелжи, гостинничари, продавачи на туристски вещи и т. п. при най-износни цѣни.

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА ЗА

Български Колоездаченъ Вѣстникъ

Органъ на Колоездачния спортъ

ГОДИНА ВТОРА (1908).

Излиза: седмично прѣзъ цѣлия колоездаченъ сезонъ и двуседмично прѣзъ останалото врѣме на годината.

Всичко 36 броя прѣзъ цѣлата година.

Годишенъ абонаменъ 3½ лева.—Прѣдплатившиятъ абонати плащатъ само 3 лева и получаватъ безплатно двѣ премии.

Абонирането става направо до вѣстника въ София, чрѣзъ кореспонденти-настоятели и чрѣзъ всички телеграфо-пощенски станции.

Всичко, що се отнася до вѣстника, се изпраща до:

„Български Колоездаченъ Вѣстникъ“—София.
